

[Formació](#)

Rafael Ruiz de Gauna: “L’educació no formal és imprescindible per al creixement de la societat”

19/05/2017

F Pere Tarrés

Autor/a: Joan Rosinach

Rafa Ruiz és el Director de Formació, Consultoria i Estudis de la Fundació Pere Tarrés

Els espais i agrupaments són institucions educatives sòlides

La nova legislació catalana ha suposat una major durada en la formació

Actualment, la formació està reconeguda sota la fórmula dels Certificats de Professionalitat

Milers de monitors i monitores es formen anualment a Catalunya

Esplais i caus són espais amb enorme valor educatiu i social

Les bases de la nova normativa posen el focus d'atenció en l'infant

Rafael Ruiz de Gauna: “L’educació no formal és imprescindible per al creixement de la societat”

19/05/2017

Autor/a: Joan Rosinach

F Pere Tarrés

Resum:

El Director de Formació, Consultoria i Estudis de la Fundació Pere Tarrés defineix l’educació en el lleure com “una història d’èxit”. Considera que el futur passa, també, per saber explicar la seva contribució en el

desenvolupament de les persones.

L'escola de formació de lleure de la Fundació Pere Tarrés és la més antiga de Catalunya. Quin any va ser fundada?

El **1960** es va realitzar el primer curs de monitors i monitores. A finals dels **anys 50** alguns milers d'infants ja participaven en colònies i això començava a fer imprescindible la **preparació d'educadors i educadores** en el lleure per tal de garantir una qualitat educativa en les activitats. Aquella intuïció ens va portar a consolidar un **centre de formació** que comptava amb diferents denominacions, sent la més coneguda l'**Escola de l'Esplai**.

Però la Fundació Pere Tarrés no es va quedar aquí en aquest àmbit...

Exacte. Des de la convicció que per dur a terme una bona acció social i educativa calien bons monitors i monitores però també excel·lents **professionals de l'educació**, la [Fundació Pere Tarrés](#) ha seguit desenvolupant diverses àrees de formació en gestió d'entitats, acció social i sociosanitària, i lleure educatiu. Fins i tot, oferint estudis superiors a la [Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés](#), que forma part de la [Universitat Ramon Llull](#).

Tornant al lleure, quants cursos per a monitors/es i directors/es realitza anualment la Fundació?

El passat **2016** es van dur a terme **94** cursos de monitors/es i **17** de directors/es. Això suma un total de **2.519** monitors/es i **316** directors/es.

La formació de lleure està en evolució constant, en quin punt es trobaria actualment?

La formació dels educadors i educadores en el lleure és una **història d'èxit**. Ho demostra que, ben aviat, els cursos van ser **reconeguts per l'Administració**, primerament per la [Direcció General de Joventut](#) i ara, des de l'aplicació de la nova legislació, també a nivell laboral sota la fórmula dels [Certificats de Professionalitat](#). És cert que encara no hi ha una total transversalitat entre ambdues vessants, però les bases són comunes.

Quines serien aquestes bases?

Principalment, que posen el **focus d'atenció en l'infant**, la qual cosa permet no diferenciar si les activitats estan desenvolupades per una persona que obté una retribució o si ho fa de forma voluntària. En aquest sentit, només es contempla els mínims que ha de tenir qualsevol persona educadora i per això s'està treballant més les competències, enteses com a **capacitats pràctiques i aplicables** en situacions de lleure educatiu, i també en la introducció de les TIC per millorar l'aprenentatge.

Com està afectant l'entrada de l'Ordre dels programes de formació de monitors/es i directors/es?

La nova legislació catalana de formació d'educadors/es en el lleure, modificada parcialment l'any 2015, ha suposat una **major durada en la formació** de monitors i monitores i, molt especialment, en la formació de directors/es. Si bé la **formació e-learning** n'ha optimitzat el temps, es fa cada cop més difícil que persones voluntàries realitzin aquest curs.

Per tant, ha comportat que hi hagi menys alumnes?

Actualment continua la tendència d'incrementar el nombre de persones que es formen amb l'objectiu de poder **treballar de manera retribuïda** en el sector. Per un altre costat, també ens trobem, cada cop més sovint, convivint en l'acció educativa amb persones que s'han format per altres vies.

En aquesta línia, consideres que una major professionalització de la formació pot ajudar a allargar la vida de monitors/es en els seus esplais o caus?

Els **esplais i agrupaments són institucions educatives sòlides** que cal potenciar des del voluntariat. Aquest fet no pot excloure que, en determinats llocs, es tingui alguna persona retribuïda, ja sigui per donar suport en activitats concretes o per la intensitat de l'acció diària de l'entitat. El més important en aquests casos és, sens dubte, el

paper de les federacions que acompanyen i donen continuïtat als centres que porten els i les joves, uns **espais amb enorme valor educatiu i social**. El que s'ha de fer és trobar fórmules de voluntariat, de retribució o mixtes que potenciïn **l'educació no formal**, imprescindible per al creixement de les persones i de la societat.

Mirant més enllà, quins serien els reptes de futur de l'educació en el lleure?

D'una banda, **innovar en les activitats**, de manera que es facin atractives per a uns infants que ja disposen de moltes alternatives. Per l'altra, **trobar una articulació adequada i complementària a l'escola**, en un moment en què aquesta va incorporant aspectes de l'educació no formal. El futur de l'educació en el lleure també passa per explicar a famílies, administracions i societat en general la seva contribució en el **desenvolupament de les persones**, les competències professionals i la cohesió social. Evidentment, **educant en uns valors** que permetin abordar temes com la sostenibilitat mediambiental, les desigualtats, l'ús de les tecnologies i la diversitat, entre d'altres.

I la formació cap a on hauria d'anar?

Caldria avançar en la **formació contínua**, de manera que permanentment s'actualitzessin pràctiques i capacitats en benefici dels infants. Seria necessari dedicar recursos i **incentivar aquests cursos**, especialment per a les persones voluntàries.

Acabem amb una frase. Un/a monitor/a no pot sortir d'un curs de formació de lleure de la Fundació Pere Tarrés sense tenir clar que...

Fa una activitat **educativa**, que és un **referent** per als infants, i que ha de vetllar per la **seguretat** i els **valors**.

Etiquetes: [Fundació Pere Tarrés](#), [educació en el lleure](#), [educacio no formal](#), [caus i esplais](#)

URL d'origen: <https://xarxanet.org/formacio/noticies/rafa-ruiz-de-gauna-leducacio-no-formal-es-imprescindible-al-creixement-de-la>